

SPRAWOZDANIE Z POSIEDZENIA KOMISJI DIALOGU OBYWATELSKIEGO DS. PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM W KRAKOWIE W DNIU 19 GRUDNIA 2025 ROKU

W posiedzeniu udział wzięli:

pan Adam Panuś - zastępca dyrektora Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie
pani Małgorzata Stachel - Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie
pani Katarzyna Regucka - Fundacja Nowe Centrum
pani Agata Junger - Kłosowska - Polskie Towarzystwo Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu
pan Karol Pytlarski - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
pani Agnieszka Litwa - Janowska - Krakowskie Stowarzyszenie Terapeutów Uzależnień
pani Joanna Pęska - Fundacja "Zdrowie dla Budowlanych"
pani Małgorzata Jackiewicz - Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich KRAĞ
pan Ryszard Jackiewicz - Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich KRAĞ
pani Dorota Wasik - Stowarzyszenie Pomocna Dłoń
pan Grzegorz Wodowski - Stowarzyszenie MONAR
pani Katarzyna Bałuszek - Małopolskie Stowarzyszenie PROBACJA
pani Katarzyna Małkowska - Fundacja Ukryte Skrzydła
pani Anna Tomaszczyk - Fundacja Ukryte Skrzydła
pani Katarzyna Pytko - Kiełkowska - Stowarzyszenie W Dobrą Stronę

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Rozpoczęcie posiedzenia oraz ustalenie obecności członków KDO ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom.
2. Podsumowanie działań podejmowanych w 2025 roku przez organizacje członkowskie oraz omówienie kierunków rozwoju strategii rozwiązywania problemów uzależnień w Krakowie w kolejnych latach.
3. Dyskusja nad priorytetami KDO na rok 2026, w tym propozycjami do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (priorytety tematyczne, kalendarz działań, ustalenie terminów posiedzeń).
4. Omówienie aktualnego statusu ustawy o zawodzie terapeuty uzależnień o oraz specjalizacji klinicznej.

5. Wolne wnioski.
6. Zamknięcie posiedzenia.

Posiedzenie rozpoczęła Pani Katarzyna Pytko – Kielkowska, witając organizacje członkowskie KDO. Na posiedzeniu gościnnie pojawił się Pan Adam Panuś – Zastępca Dyrektora Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień. Przedstawiciele organizacji członkowskich pokrótce zaprezentowali Panu Wicedyrektorowi działalność swoich placówek.

Pani Katarzyna Pytko - Kielkowska przypomniała zaproponowany porządek obrad, rozpoczęto od wyznaczenia terminów spotkań na 2026 rok:

21.01.2026 środa godz. 9:00 – spotkanie zaproponowano o wcześniejszej godzinie, w związku z planami spotkania z Kierownikiem Referatu Seniorów Panią Bożeną Opach celem wspólnych prac nad kształtem konkursu ofert na terapię.

17.04.2026 piątek godz. 10:00

23.09.2026 środa godz. 10:00

18.12.2026 piątek godz. 10:00

Spotkania wstępnie zaplanowano w siedzibie Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień, z możliwością zmiany miejsca w przypadku informacji ze strony którejś z organizacji członkowskich.

Spotkanie rozpoczęło od podsumowania działań podjętych przez przedstawicieli organizacji członkowskich w 2025 roku. Poinformowano o zrealizowanych w ostatnim okresie spotkaniach: z Prezydentem Miasta Krakowa Panem Aleksandrem Miszałskim, z Zastępcą Prezydenta Miasta Krakowa Panią Marią Kłaman, z Dyrektorem Wydziału Spraw Społecznych Panem Sebastianem Lipowskim, z Dyrektorem Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień Panem Rafałem Kręgulcem, z Przewodniczącą Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Panią Aleksandrą Filemonowicz oraz z Panem Maciejem Ziobroniem, członkiem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na spotkaniach przedstawiono przygotowane pisma, dokumenty, analizy i rekomendacje w sprawie prezentowanych przez organizacje postulatów, które otrzymały dużo wstępnego poparcia.

Przewodnicząca komisji została także wytypowana do krakowskiego forum lokalowego, którego zadaniem jest wypracowanie nowych zasad najmu lokali zarządzanych przez ZBK na rzecz organizacji pozarządowych.

Przedstawiciele organizacji członkowskich próbowali zainteresować Prezydenta inicjatywą powołania Pełnomocnika ds. Uzależnień, który miałby przejąć funkcję komunikacji i koordynacji działań pomiędzy środowiskiem organizacji eksperckich a Urzędem Miasta Krakowa oraz brać udział w planowaniu długoterminowych strategii miasta, biorąc pod uwagę aktualne zagrożenia. Decyzja w tej sprawie nie jest nadal znana, a przedstawiciele organizacji chcą spotkać się z Panią Wiceprezydent Marią Kłaman w styczniu przyszłego roku, aby ustalić ostateczne stanowisko Urzędu

Miasta w tej sprawie. Drugim postulatem wnoszonym przez organizacje członkowskie było zwiększenie środków na terapię z 14% do 30%, w kontekście rosnących wpływów z koncesji. Zgodnie z deklaracją Pana Prezydenta Aleksandra Miszalskiego, będzie on rozważał etapowe przesunięcie środków w tym celu. Proponowane przez organizacje zwiększenie środków mogłoby w istotny sposób wpłynąć na zmniejszenie kolejek osób oczekujących na leczenie w poradniach, dając poradniom możliwość zwiększenia zatrudnienia nowych specjalistów. Organizacje postulowały także powrót do idei kontraktów na profilaktykę dłuższych niż rok, co jest wskazane głównie ze względów etycznych oraz organizacyjnych.

Poruszono również kwestię oczekiwania na odpowiedź z Urzędu Miasta na pismo ws. warunków konkursu i postulowanych przez podmioty lecznicze zmian. Pierwsza odpowiedź z UMK negowała możliwość wprowadzenia postulowanych zmian, na co podmioty wystosowały argumentację uzasadniającą te zmiany. Wciąż oczekujemy na odpowiedź nowego Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych w tej sprawie, bazując na obietnicy wcześniejszych dyrektorów Wydziału, że niektóre z tych postulatów byłyby możliwe do realizacji.

Poruszono również kwestię planów działań organizacji na najbliższy rok. Wniesiono, że zaplanowane są starania o możliwość kolejnego spotkania z Wiceprezydent Marią Kłaman. Planowany jest również wniosek, aby kilka osób ze środowiska eksperckiego brało udział w pracach nad warunkami konkursu na terapię, zamiast zaproponowanej przez Wydział pisemnie jednego przedstawiciela. Podkreślono, że dalsze plany organizacji zależne są od decyzji władz miasta i propozycji przez nie złożonych, stąd ważny byłby dialog w kształtowaniu dalszych działań profilaktycznych i leczniczych.

Padło również pytanie o możliwość zaproszenia nowych organizacji do udziału w pracach KDO. Wysunięto propozycję zaproszenia Fundacji Kurdybanek, prowadzącej warsztaty profilaktyczne w przedszkolach.

Wspomniano również o planowanych pracach nad nowym Gminnym Programem Profilaktyki, z propozycją refleksji nad postulatami istotnymi dla organizacji członkowskich.

Poruszono również temat spotkania sejmowej Komisji Zdrowia w dniu 18.12.2025 r., na którym dyskutowano dalsze plany związane z psychiatrią pod kątem możliwości integrowania wszystkich działań w tym obszarze w ramach Centrów Zdrowia Psychicznego. Zaznaczono, że organizacje pozarządowe nie mają warunków lokalowych do przekształcania się w Centra Zdrowia Psychicznego, przez co taka decyzja odnośnie leczenia uzależnień sparaliżowałaby możliwość działań wielu placówek. Scenariusze w tej kwestii są nadal rozpatrywane.

Pani Agnieszka Litwa – Janowska zaznaczyła konieczność spotkania z Krajową Konsultant w dziedzinie psychoterapii uzależnień, Panią Barbarą Bętkowską – Korpałą, podkreślając konieczność zadbania o odrębność struktur związanych z psychoterapią uzależnień. Poruszyła również temat przygotowane przez środowisko ustawy o zawodzie specjalisty psychoterapii uzależnień, dodając, że projekt ustawy od sierpnia jest w Ministerstwie Zdrowia. Wspomniała o początkowych planach dołączenia środowiska specjalistów psychoterapii uzależnień do ustawy o zawodzie

psychoterapeuty, co wzbudziło protest środowiska psychoterapeutów, a także okazało się legislacyjnie niemożliwe do zrealizowania. Wspomniała o próbach zorganizowania spotkania z Minister Zdrowia w sprawie dalszego procedowania rzeczony ustawy, wprowadzającej regulacje zawodu specjalisty psychoterapii uzależnień jako uwzględnionego w rejestrze zawodów medycznych, a także ustanawiającej izbę odpowiedzialności zawodowej z rzecznikiem, co stanowiłoby dla specjalistów ochronę przed nieuzasadnionymi roszczeniami. Ustawa zawiera również rozdział dotyczący regulacji supervizji, a także statusu supervisorów aplikantów.

Pani Litwa – Janowska poinformowała również o kolejnej edycji specjalizacji w dziedzinie psychoterapii uzależnień, którą realizuje prowadzony przez nią podmiot, zaznaczając, że pojawia się wiele osób chętnych do realizacji specjalizacji z uwagi na możliwość dofinansowania kształcenia ze środków unijnych. Tworzy to nowe możliwości kadrowe dla placówek, także ze względu na konieczność praktykowania zawodu przez osoby będące w procesie specjalizacji.

Pani Agata Junger – Kłosowska wspomniała o możliwości spotkania przedstawicieli organizacji członkowskich KDO z posłem Dominikiem Jaśkowcem, które odbędzie się prawdopodobnie w styczniu 2026 r.

Pan Grzegorz Wodowski udostępnił członkom KDO nową publikację Stowarzyszenia MONAR, dotyczącą zagrożeń związanych z używaniem psychodelików i innych halucynogenów.

W drugiej części spotkania zaproszona gościnnie Fundacja Przestrzeń Rozwoju przedstawiła działania prowadzonego przez nią Centrum Integracji Społecznej przy ul. Zabłocie 20. Pani Izabela Plur i Pani Iwona Surmaj zaprezentowały ofertę CIS, służącego reintegracji społeczno – zawodowej osób wykluczonych społecznie, również uzależnionych, będących w trakcie lub po leczeniu i zainteresowanych powrotem do aktywności społeczno – zawodowej. Z oferty Centrum mogą skorzystać osoby podlegające wykluczeniu społecznemu, niekoniecznie będąc jednocześnie beneficjentami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wniosek kwalifikacyjny do CIS może złożyć pracownik socjalny, ale też osoba zainteresowana może zgłosić się bezpośrednio do Fundacji. Osoby będące uczestnikami programu CIS otrzymują adekwatne dla nich wsparcie związane z aktywizacją zawodową, a także w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Beneficjent programu CIS może korzystać z niego przez okres od jednego miesiąca do dwóch lat, z możliwością wypisania się z programu w każdym momencie. Realizacja programu obejmuje aktywność zawodową dobraną pod kątem kompetencji uczestnika w partnerskim zakładzie pracy przez 4 dni w tygodniu po 7 godzin dziennie. Jeden raz w tygodniu uczestnik bierze udział w zajęciach grupowych obejmujących psychoedukację i analizę tygodnia, ma również możliwość skorzystania z pomocy i wsparcia pracownika socjalnego, doradcy zawodowego i trenera, monitorującego udział uczestnika w programie, a także psychologa w razie potrzeby. Uczestnictwo związane jest z wymogiem stanu abstynencji podczas zajęć, co jest sprawdzane. Pojawienie się w pracy lub na spotkaniu w stanie nietrzeźwości traktowane jest jako nieobecność w danym dniu, co wpływa na wysokość otrzymywanego świadczenia. Przekroczenie ilości 3 nieobecności w miesiącu skutkuje wstrzymaniem otrzymywanego świadczenia

integracyjnego w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych. Osoby łamiące zasady uczestnictwa mogą zostać wykluczone z programu. Uczestnicy programu mają również zapewnione ubezpieczenie zdrowotne i społeczne, a czas realizacji programu wlicza się do stażu pracy. Działania w programie zmierzają do usamodzielnienia zawodowego uczestnika, aby umożliwić mu podjęcia pracy na otwartym rynku. Program posiada miejsca dla 50 uczestników, z czego rocznie korzysta około 100 osób. Po otrzymaniu skierowania do programu osoba czeka około miesiąca na rozpoczęcie realizacji go. CIS nie prowadzi terapii uzależnienia, lecz w razie potrzeby kieruje na nią uczestnika, umożliwiając mu zwalnianie się na spotkania terapeutyczne w godzinach pracy. Program kierowany jest do osób mieszkających lub przebywających na terenie Krakowa. Przedstawicielki Fundacji zaprosiły również do współpracy, zarówno w zakresie kierowania pacjentów do programu, jak i prowadzenia zajęć dla beneficjentów programu lub tworzenia nowych miejsc pracy w organizacjach. Zostały one również zaproszone do udziału w pracach KDO. Przedstawicielki Fundacji Przestrzeń Rozwoju pozostawiły dane kontaktowe Centrum Integracji Społecznej: ul. Zabłocie 20 w Krakowie, tel. 530-999-047, 505-123-034, email: cis@przestrzenrozwoju.org, www.przestrzenrozwoju.org

Na tym spotkanie zakończono.